

Vsi ti pa naj zraven tega imajo tudi prosto stanovanje in kurjavo; začasni ali poterjeni učitelj pa naj ima zraven tega še kakih 50⁰ verta.

6. Učitelji glavnih šol naj imajo vsak brez razločka 400 gold. letne plače in zraven tega tudi še kraju primeren donek za stanovanje; poterjeni učitelj pa naj zraven tega dobiva še vsakih 5 let 50 gold. poboljška.

7. Vsi ljudski učitelji v malih in glavnih šolah naj dobivajo pokojnino ali penzijo in sicer enako učiteljem pri srednjih šolah polno po 30 letnem službovanji. Ravno tako naj dobivajo primerno pokojnino in pomoč tudi njih vdove in sirote.

8. Vsa ta plača naj se dobiva pri javnih blagajnicah in sicer v takem redu, kakor jo dobivajo c. k. vradniki.

V Ljubljani 27. septembra 1868.

V imenu prvega zbora ljudskih učiteljev na Kranjskem:

A. Praprotnik,
pervosednik.

Fr. Gerkman,
M. Močnik, } zapisovalca.

Književnost.

„Slovenska Matica,“ je dala na svetlo in razposlala tri knjige, in sicer: 1) „Olikani Slovenec“. Spisal Ivan Vesel. Ta lepa in prav koristna knjiga obsega te-la poglavitna poglavja: kako se vedimo proti Bogu, kako se vedimo sami seboj, kako nam je vesti se do družih ljudi, kako se je vesti do neumne živine. Ta knjiga bi bila prav primerno berilo za nedeljske šole. 2) „Slovenski Štajar“. Dežela in ljudstvo. Spisali rodoljubi. I. snopič. Osnova vse knjige nam kaže, da bode to prav spretno delo, ki bode vredno pomnoževalo domače slovstvo. 3) Národní koledar za leto 1869. ima v sebi mnogo lepega koristnega blaga, kterega bode tudi marsikteri učitelj hvaležno v šoli rabil. Kakor smo priporočevali knjige družbe sv. Mohorja, tako tudi želimo, da bi nobena ljudska šola ali učiteljska knjižnica ne pogrešala Matičinih knjig. — Ravno kar je prišel tudi na svetlo 3. in 4. zvezek „Slavljanskega juga“, kteri ima zopet mnogo pravega beletrističnega blagá in tudi nekaj lepih slik iz slovenskega národa. — Videli in brali smo tudi lepo nemško knjigo, ki je posvečena vsem avstrijskim učiteljem in se imenuje: „Lose pädagogische Blätter“. Spisal Gustav Zeynek. V Gradcu 1869. (Leuschner et Lubenski.) Mnogo prav

krepkih in v resnici možatih šolskih spisov obsega ta knjiga. Kdor si jo naroči, se bode tega sam prepričal.

Dopisi in novice.

Iz Ljubljane. V 14. seji kranjskega deželnega zboru je bila razprava za napravo deželne sirotnice. Po oporoki blage ranje gospé Svetine (Medjatovke), ki je veliko svojo hišo zapustila v blagi namen sirotnice proti temu, da nadzor in vodstvo bode pod duhovno oblastjo. Nekterim g. g. poslancem je bilo to po volji, drugim zopet ne. Poslednjič so obveljali vsi predlogi deželnega odbora tako, da obravnjuje deželni odbor to stvar z vsemi dotičnimi oblastnijami in ob svojem času stavi deželnemu zboru v poterjenje. (Po „Nov.“)

— Včeraj je bila v deželnem zboru razprava o šolskem nadzorništvu. Poročevalec v šolskem oddelku je bil gospod dr. L. Toman. On bere naj prej prihodnjo postavbo za šolsko nadzorništvo, katero je šolski oddelek nekoliko preuredil. Poglavitno, kar veje iz te postavbe, je, da duhovščina dobiva do šole več vpliva, kakor ga ima v vladinem predlogu. V splošni debati je govoril najprej g. Dežman, na to g. dr. Kaltenegger mirno in objektivno, potem pa g. Kromer, ktere so pobijali gg. Svetec in dr. Costa, poslednjič pa poročevalec g. dr. Toman. V posamni debati so bili živahni razgovori med ravno temi gospodi; pri nekterih točkah je vladini komisar razjasnoval vladino stališče. Sklepovanje je bilo navadno, kakor pri vseh rečeh; z 18 glasovi zoper 8 je bila sprejeta postavba, kakor jo je šolski oddelek nasvetoval. V debati so govorniki povdarjali tudi sklepe (resolucije) učiteljskega zboru, in sicer g. dr. Costa prav objektivno; kar sta pa govorila dr. Toman v splošnji in dekan Toman v specijalni razpravi, ne bomo tako hitro pozabili. — Gospodje! dokler mislite, da more učitelj 10 — 14 let se šolati, in se potem še dalje izobraževati, da zna potem uro navijati, pa vbrano zvoniti i. dr. in če tega ne zna ali noče, naj pa strada ali pa naj gre rakom žvižgat, — dotlej ne smete pričakovati boljših šol.

— 23. in 24. je bilo spraševanje za nastopne učitelje, ktere ga se jih je 5 vdeleževalo.

— Vse ljubljanske srednje in ljudske šole se začenjajo danes 1. oktobra. Kaže se, da bodo, kakor druga leta, tako tudi letos, naše ljudske šole polne — in bomo učitelji imeli dovolj dela. Bog daj srečo!